

LO GERONÉS

SETMANARI DE AVISOS Y NOTICIES

PORTE-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 peseta trimestre
Fora	1·25 id.
Estranger	1·50 id.
Un número	10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
CORT-REAL 7-1.

Any 4.^{rt}

Diumenge 28 de Mars de 1897

ANUNCIS Y COMUNICATS

Pres convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que 's remetin
á la Redacció, se'n donarà compte en lo Setmanari

Núm. 154

SECCIÓ GENERAL

LO REGIONALISME

Y 'LS PERIODICHES DE MADRID

Una vegada més la violenta suspensió d' alguns periódiches catalanistes de Barcelona y la privació de publicar-se d' altres, ha vingut á demostrar lo que entenen per companyerisme y per llibertat d' impremta los periódiches madrilens en general, y dihém en general, porque alguna excepció hem de fer; com, per exemple, la del setmanari *El Nuevo Régimen*. No sols han aplaudit los extrems de rigor usats pel governador civil de Barcelona prevalgentse de la suspensió de les garanties constitucionals en aquella província, sino qu' atian contra dits periódiches y contra tota la prempsa catalanista les ires governamentals y, regitantse contra la agrupació política que representan, la omplen de dícteris y de insults, la motejan de criminal y, ab notoria mala fé ó inexcusable ignorancia, la califican de separatista y de antipatriótica.

¿No es lícita á Espanya la propaganda per medi de la impremta de totes les idees polítiques? ¿No es lícit criticar los actes dels governants? ¿No 's glorian la major part d' aquells periódiches d' haver contribuït á implantar á Espanya totes les llibertats? ¿Es que á Espanya se pot atacar tot, incloses les institucions fonamentals, y que l' únic inviolable es l' uniformisme, la organisiació actual de l' Estat espanyol?

Nosaltres, los regionalistes, los catalanistes, acatém y respectém les institucions fonamentals de l' Estat y de la Societat: combatém l' organisiació uniformista del Estat espanyol, organisiació exòtica y contraria á totes les gloriose tradicions de la Península Ibérica; combatém lo parlamentarisme imperant, que ha fet á Espanya patrimoni d' una oligarquia de polítics d' ofici; combatém l' industrialisme periodístich, sense altres ideals que 'ls cinc céntims y que s' atribueix falsament la representació del modo de pensar y dels sentiments del pahís; combatém la despreocupació que res respecta ni en l' orde moral, ni en l' intel·lectual, ni en lo material; combatém, per fi, la atrofia vengosa de l' esperit públich, fruyt de tants desengaños, de tants egoïsmes, de tant descreiment y de tanta corrupció.

¿Es axó esser anti-patriota? ¿Es axó esser separatista?

Si 'ls organismes polítics y administratius d' Espanya estan podrits y corcats ¿es un crim demanar la seva substitució? ¿es de il·lusos, ni de insensats voler la reconstitució de l' Estat espanyol, y es d' anti-patriotes volerla de conformitat ab les tradicions genuinament espanyoles?

Los insults, la malvolensa, los escarafalls dels periódiches madrilens, se comprehen bé y tenen la seva esplicació. Tot ells viulen del centralisme, del privilegi que aquest representa; tots ells xuclan arrapats á la soca d' aquest Estat unitari, d' aquesta organisiació uniformista que nosaltres combatém y estém disposats á combatre ab totes les nostres forces y lluyant tant com poguem ab tots los obstacles que se 'n oponen.

Eu bon hora reneguin ells de la llibertat que tenen sempre als llabis; en bon hora tractin de confondre maliciosament la patria espanyola, ab la organisiació del Estat espanyol; en bon hora se conjurin tots contra l' *enemic*, lo regionalisme, y, prescindint dels seus odios intestins y de les seves diferencies, s' acoblin per a defensar lo pa de cada die. Nosaltres, á despit d'ells, anirém fent nostre camí: nosaltres dirém al poble; lleigüols, veýeülos; aquests son los que cada die predican llibertat y no la volen pera tots sos conciutadans; aquests son los que 's diuen patriotes y ne gran als catalans los drets que gosan altres espanyols de regirse ab les seves lleys, usar la seva llengua y viure segons les seves costums; aquests son los que demanen desinterés, sacrificis pel bé comú, y no

voleten cedir en bé de ningú ni la més petita de las ventatges que disfrutan, ni lo més insignificant dels privilegis qu' acaparan.

Y l' poble té prou bon sentit pera discernir. Y'l poble cridarà ab nosaltres «Visca Catalunya» y execrará als que 'ns insultan.

JOAQUIM BOTET y SISO.

Notes catalanistes

Los periódiches castellanistes d' aquí y de Madrid estan furiosos contra nosaltres. ¿Y perquè axó? ¿Perquè tanta indignació contra nosaltres que no atentem contra les altes institucions del Estat, que no socavém los fonaments de la societat, que no hem ocasionat cap disturbi del orde públich, que ni sisquera *hem atsat una partida?* ¿Perquè tanta inquina contra nosaltres que proclamém una doctrina que te son fonament científich, la qual, en tot cas, si 's creu errada, s' ha de combatre ab arguments y no ab cosses?

Perque posém lo dit en la llaga. Perque en les nostres idees no sols hi veulen los amichs de lo existent la veritat, que un dia ó altre ha de surar triomfant, sino que, ab l' instant segur que fa coneixer á tothom qui es son veritable enemic, veulen que la realisació del programa catalanista porta en si l' acabament de son domini, y, per consegüent, de la satisfacció de ses concupiscencies, l' ensucilament d' aquesta corcada organisiació política á quina ombra tant be s' hi está pera esplotar impunemente al pahís.

Tota la gent que á costes del poble viu, no té als carlins y republicans la por que té al Catalanisme, y en general al Regionalisme. Tots los vividors polítics tenen prou barra y han perdut be prou la vergonya per sapiguerse *acomodar á les circumstancies...* quan aquestes los hi permeten viure tant descansadament com ara, y pensen que l' dia que s' establís la República ó que vingués don Carles—ab lo qual l' organisiació política y administrativa no 's diferenciaría de la actual gayre més que ab lo cambi d' alguns noms—fentse republicans ó carlins podrian continuar la seva *labor genuinamente nacional*.

Ab lo Catalanisme, ab lo Regionalisme, la cosa cambia d' aspecte. Abolerta la centralisació, y ab ella sa consequencia lògica la immoralitat política y administrativa, trencada la maquinaria burocràtica que sols serveix pera posar obstacles á tot avens, á tota iniciativa llovable, quan no per cometre les més odioses arbitriarietats y arruinar á ciutadans honrats, establert lo govern del poble per lo poble, l' administració redhibida á lo que ha d' esser, no hi hauria necessitat de tanta gent inútil que se *sacrifiqués per governar, administrar, investigar, informar, agenciar y... irregularizar*. Per altre part, havent d' esser los empleyats fills de la Regió que 'ls pagués, s' hauria acabat per sempre la exportació de burócrates desde la *meseta central* á les *provincias*, y, per consegüent, se tancaria la menjadora á la llopada que avuy se 'ns menja vius.

Tot axó es lo que 'ls hi cou á n' aquells senyors ca-tellans que estan tant enfadats ab nosaltres.

Tota persona sensata qu' observi ab atenció 'ls acontexements d' aquets dies, observarà un contrast notable entre l' actitud adoptada per los catalanistes y la que seguixen lo govern de Madrid y 'ls periódiches que li fan de gossos de presa; y al reflexionar sobre aquest contrast, haurá de veure que la rahó està de la nostra part, fins prescindint de les probes sustantives que aixó demostran.

Efectivament. Per part del govern s' hi veu una persecució desenfrenada, un abus incalificable del poder, realisat ab medis qu' ell mateix se doná pera que servissen únicament, segons manifestació propria, pera l' descubriment dels autors del últim atentat anarquist, y tot axó sense haver proporcionat los perseguits lo més mínim motiu per' escusar aytals estemperanies y crudels disposicions; al costat del govern

los periódiches que li servexen d' estira-cordetes, esbravantse contra gent indefensa, insultant, mentint descaradament, enganyant á sos llegidors ab datos falsos contra l' Catalanisme, ab imputacions calumñoses.

Per l' altre part, los catalanistes presentantse ab la calma, la serenitat y la fermesa qu' accompanyan al qui te rahó, protestant pacíficament, realisant manifestacions públiques, com may se 'n havien vist de tant sèries y respectables, valent la pena de citarse l' dato que, per lo que 's refereix als estudiants, se doná per primera vegada 'l cas, en circumstancies anàlogues, de no faltar á cap aula, de no promoure cap desorde—com hauria sigut del gust d' algú—mereixent per sa actitud exemplar qu' alguns catedràtiches mostressin en plena classe llurs simpaties per la manifestació y diguessin als estudiants que podien ab tota honra ensenyar la barretina.

Y per més que l' atach contra 'ls catalanistes siga d' aquells qu' escusan qualsevol defensa per part de la víctima, 'ls catalanistes no 's mouhen de sa actitud digna, solsament aprofitan aquesta ocasió per publicar son programa noble y honrat y repartirlo publicament.

Sembla, donchs, que si l' autoritat hagués obrat sols com á salvaguardia del orde públich, si les precaucions adoptades ho haguessin sigut únicament per temor de commocions populars, al veure que no hi ha tal perill, devian deixarse sense efecte les disposicions previsores. Mes, la cosa no ha passat axís. La persecució aumenta. Ademés de mantenir la suspensió dels periódiches catalanistes mes valents, se nega 'l permís per publicar á Barcelona un nou diari catalá, se prohibeix la repartició de fulles impreses... y, en una paraula, estém amenassats de veure refermarse cada dia més la persecució, com si 's tractés solsament d' excitarnos, de fernes perde la paciencia.

Fássintse vostés les següents reflexions:

Pensin que 'ls assumptos de Cuba y de Filipines van molt malament per Espanya.

Pensin, ab atenció, en les circumstancies qu' han concorregut en l' alsament de la partida anomenada carlista de Aragó; que 'ls carlins han protestat que se li dongués tal significació política y que tant los directors com tots los individus d' aquest partit estan conformes en no promoure cap desorde are per are.

Pensin lo extemporani de la persecució contra l' Catalanisme, les circumstancies de que ve acompañada que la fan semblar una excitació y l' haver ocurregut immediatament després de haver fracasat lo de la partida.

Pensin qu' en cas d' haverhi trifulques á Espanya, tindria escusa 'l govern que per salvar la *unidad* de la Península abandonés les colonies.

Y després díguim, si en tot aixó no s' hi veu una certa unitat, com si dessota hi hagués una ma oculta... un *flibuster* vergonzante, que diria algú.

Los periódiches castellans diuen que 'ls catalanistes som separatistes.

Ara be, 'l Catalanisme té un programa qu' es ben públich, y en ell no 's proclama pas lo separatisme, sino l' autonomia de Catalunya dintre del Estat espanyol. A eix programa acceptat unànimament per tots los qui 'ns dihém catalanistes, s' han de atenir los que vulguin sapiguer lo que volém. Ell es l' expressió de les nostres actuals aspiracions.

Y no essent separatista 'l nostre programa, menteixen los que califiquen de separatista al Catalanisme.

Pero, ademés, la insistència ab que se 'ns califica de separatistes als que volém que Catalunya pugui governar lliurement sos interessos propis y esclusius sense necessitat de separar-se del Estat espanyol, als que volém que 'l govern d' aquest Estat no estiga, com are, en mans d' una sola de les nacionalitats que 'l constitueixen, prova que 'ls autors d' aquell calificant creuen fermament que 'l Regionalisme no es

possible á Espanya, que l' aspiració justíssima de Catalunya á obtenir l' autonomía que li es indispensable cada dia més no podrá realisar-se may, y en una paraula, qu' es impossible que may los pobles de Espanya pugan viure junts com bons germans cuydantse cada hu de sos interessos propis y tots plegats dels que s'igan generals.

Aquesta es la opinió que s' ha de deduir de la ce-ga insistencia que mostran los castellans al considerar separatista el Catalanisme.

¡Deu nos en guard de manifestar nosaltres semblant opinió!

Perque allavores si que tindria tothom rahó per' anomenarnos separatistes.

Com ne tenim are per dir que 'ls verdaders separatistes son aquells que 'ns tenen per tals á nosaltres, aquells que creuhen que Catalunya no pot aspirar á obtener lo qu' es ben seu seuse separarse d' Espanya.

Los mateixos periódichs usan aquets dies contra nosaltres un argument que no te retop. Y 's veu bé que coneixen lo gran valor dei argument, porque 'n fan molt gasto. Tal es lo de tractarnos de bojos. Tant si vé á tom com si no hi vé, ens donan l' hermos calificatiu com qui reparteix pa beneyt.

¡Valgam Deu! ¿Y per quatre dotzenes de boigs han tingut vostés tants mals de cap? Vaja, que s' hau pres massa molestia, han tingut un *zelo desmedido*. Y sobre tot, després qu' han vist que 'ls tals bojos no feyan mal á ningú, ni tant sols feyan plorar á les criatures.

Créguinmos, arc qu' han vist que no mossegúem á ningú y per lo tant, que som, si d' acás, uns bojos pacifichs, d' aquells á quins l' autoritat no 'ls hi diu res, seria ja hora de que 'ns tractessin com als altres bojos de *derecho común*.

Ho fassin axis, y poden continuar dihentnos *fástichs*, que per insult més ó menos no renyirém pas.

IGNASI PRIM DE BALLE

Bordils 25 de Mars de 1897.

Carlins madrilenys anti-fueristes.

«El Correo Español», orgue oficial del partit carlí y l' més autoritat dels diaris d' aquest partit, en son número correspondent al die 18 de Mars últim y al final de la seva segona plana, diu textualment lo que segueix:

«Segun estaba anunciado, la junta permanente de la Unión catalanista publicó un curiosísimo manifiesto escrito en dialecto catalán y en el que despues de protestar enérgicamente contra las acertadas medidas tomadas por las autoridades de Barcelona, pidien las siguientes gollerias:

Declaración del catalan como lenguaje oficial.

Nombramiento de catalanes para la magistratura y demás empleados.

Cortes del Principado, que se ocupen de la legislación civil y judicial y todo lo refente á la organización interior de la administración é impuestos.

Supresión de quintas sustituyéndolas por la redención á metálico.

Reserva regional forzosa.

Régimen autonómico análogo al proyectado para Cuba.

El documento de referencia fué repartido con profusión por los sitios más céntricos de la capital.»

Ara bé: tot lo que se conté en lo paràgraf del Manifest de la Unió Catalanista á que 's refereix *El Correo Español* calificancho de GOLLERIAS, formava part del dret vigent á Catalunya fins á la publicació del Decret de Nova Planta.

En consecuencia, diu:

volém la llengua catalana ab carácter oficial, (Com á tal l' usavan los Reys, les Corts Catalanes, y ab ella s' escribian les lleys de Catalunya)

y que sian catalans tots los que á Catalunya desempenyin càrrechs públichs; (Constitucions de Catalunya, llibre I, títol 68)

volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereix á la organisiació interior de nostra terra; (Constitucions de Catalunya, llibre I, títols 13 y 14)

volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya se fallin en última instancia 'ls plets y causas; (Constitucions de Catalunya, llibre I, títol 58 y llibre III títol 2)

volém ser àrbitres de la nostra administració, fixant ab entera llibertat les contribucions é impostos, (Constitucions de Catalunya, llibre I, títol 15 y següents, y llibre IV, títol 25)

y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forssosa presti servey tantsols dintre de Catalunya. (Coroleu y Pella, *Los Fueros de Cataluña*, planes 391 y següents)

Essent axó axis, á nosaltres sols no 's cal preguntar: ¿los carlins son fueristes? ¿jopinan los carlins catalans que 's diuen fueristes y 'ls que ho son de veritat que son GOLLERIAS les anti-ues lleys constitutives de Catalunya?

Tenim present que durant l' estiu de l' any 1872, se proclamaren á Olot los *Furs de Catalunya*, davant de nombroses forces carlistes formades en lo final de dita vila, y que s' hi llegí un manifest firmat per don Carles en la frontera d' Espanya lo 16 de Juny d' aquell any, en lo qual se contenien les següents paraules: «hoy os digo pública y solemnemente intrépidos catalanes, aragoneses y valencianos;—hace siglo y medio que mi ilustre abuelo Felipe V creyó deber borrar vuestros fueros del libro de la franquicias de la patria.—Lo que él os quitó como rey, yo como rey os lo devuelvo—yo os devuelvo vuestros fueros, porque soy el mantenedor de todas las justicias; y para hacerlo, como los años no transcurren en vano, os llamaré, y de comun acuerdo podremos adaptarlos á las exigencias de nuestros tiempos.»

Quanta diferencia de llavores ab ara! Allavores don Carles tornava los furs y prometía pera acomodarlos á les exigencias dels temps cridar als catalans y ferho ab ells de comú acort. Ara; va comensar temps atràs En Llauder per dirnos, desde les planes de *El Correo Catalán*, que 'ns podriam donar per ben contents de que se 'ns tornés lo que En Felip V nos va dexar; van seguir los diputats de la minoria carlista en son manifest, atenuant la nota fuerista; ha vingut després la acta de Loredán proclamant obertament la centralización política y admitement per tot fuerisme la descentralización económica y administrativa, y, per si ab tot axó no n' hi hagués prou, surt últimament lo periódich més autoritat del partit aplaudint la conducta de les autoritats de Barcelona, calificant de dialecte la llengua catalana, y denigrant les nostres antigues lleys polítiques, económiques y administratives, aplicantshsi lo dicerí de GOLLERIAS.

Ja ho saben, donchs, los carlins de Catalunya; sos correligionaris de Madrid son antifueristes.

Mentre les paraules de *El Correo Español* no sien desautorizades, no 'ns parlin may més dels Furs de Catalunya, ni de son amor á les lleys de la terra catalana.

Nosaltres los hi tiraré sempre á la cara la paraula, GOLLERIAS.

J. B. y S.

Post scriptum. Per telegrames que publican los periódichs de Barcelona, acabém de saber que ha sigut denunciad un article de *El Correo Español* de Madrid, titolat «Por Catalunya», escrit en sentit fuerista. Si es axis, vindrà á ser una desautorización, feta pel mateix diari, de les apreciacions seves qu'hem transcrit y censurat. Procuraré enterarnosen, pera donarne compte á nostres llegidors; y consti, de pas, que deplorem la denuncia.

Lo Missatje al Rey Jordi

Ab lo titol de *Missatje dels catalans á S. M. Jordi I, rey dels helens*, s' ha publicat aquests dies á Barcelona, elegantment imprimés, y escrit en tres llengües, un document firmat per nombroses corporacions. Pot ser per aquesta circunstancia, y sens dupte, per conceptes en ell continguts, lo maná al moment recullir lo Govern, portant son enfado al extrem de suspender periódichs regionalistas que portan anys d' existencia.

No sabém ja á que vé á quedar reduhidra entre nosaltres la llibertat del pensament. Si als uns per anarquistas y als altres per regionalistas se 'ls pot privar 'l us de la paraula, se 'ls hi podrá privar quansevol dia als federalists per federalists, als republicans per republicans y als carlins per carlins, consentintlo exclusivament als partidaris de les vigents institucions.

Se dirá que 's fa axó á Barcelona, per havérsela posat en estat de siti; empero es, en primer terme, inic que en tal estat se la mantinga mesos y mesos sense rahó plausible, y ho es, en segon terme, que se 'l regiri contra 'ls regionalistas que no tiran bombes ni 's proposan axecarse ab armes, essent axis que se 'l declará sols per un crim dels anarquistas.

Pica ja ab historia aqueix estat de siti de Barcelona. No sembla sino qu' bagué tornat als anys que seguiren á la cayguda de N' Espartero, anys en los quins aquella ciutat estigué quasi constantment privada de drets polítics. Recobrá llavors sa llibertat per generals com En Conchá y En Dulce, que no la temeren, y la regiren sense perturbacions; avuy, per lo que veyém, no pot esperarla ni de son governador militar ni de son governador civil, si l' un espantadís l' altre més.

Avuy la conducta del governador civil no ha pogut esser més arbitraria. No perque Catalunya formi part d' Espanya dexa d' esser una regió qu' un temps fóu Estat independent, deixá com á tal escrites en la historia planes brillantes, y avuy conserva encara son idioma, ses costums y ses lleys. Que parli encara y se planyi de la seya perduda nacionalitat, no significa qu' aspiri á recobrarla, y si tant solsament á que se la dexi viure autònoma, en tot lo que al interès nacional no fassi referencia. Ho han declarat repetides vegades los mateixos regionalistas, y avuy com se véu, ab son mateix missatje, no aspiran sinó á que la nació no sia lo calabosso dels pobles que la forman.

¿Abogan avuy per ventura pera que Creta visca independent? No, sino pera que s' unescá á Grecia. Excitan el rey Jordi á que segueixi en llur empresa de guanyarla á despit de les potencies d' Europa. Que parlin en nom de la pátria catalana es potser un crim? ¿No tenim tots per primitiva pátria lo lloch abont nasquèrem, no anomeném pátria á la nació y fins á la terra tota? No es Espanya sino Catalunya la qui 's dirigeix al rey Jordi, just y racionable es que parli en nom de la patria catalana.

Separatistes no n' hi ha á Catalunya, ni en cap part d' Espanya. Lo qui allí aspira á més es á que Catalunya sia en la nació lo que Hungria es á Austria. Lo que si hi há en les provincies totes

es la racional tendència á sortir de la tiranía de l' Estat, á viure ab llibertat absoluta en tot lo que á llur vida particular pertany, á regirse per autoritats propies y no per gent estranya. Lo mohiment en aquest sentit es tal, que l' aprofitan los carlins pera adquirir prossèlits.

Viuhan avuy los monárquichs allunyats del esperit del segle. D' aquí sos errors, lo mateix á la Peninsula que á les colonies.

(De *El Nuevo Régimen*, de Madrid.)

Història contemporània de la Illa de Cuba

Resum cronològich dels fets més importants ocorreguts á n' aquesta illa, desde 1801 fins al present any 1896, per

JOAQUÍN ALBERT

(De l' *Avisador Comercial de la Habana*.)

SÉPTIMA ÉPOCA

(Continuació)

Segona guerra separatista, lo crit de Baire, periodo optimista de la guerra.—Febrer á Octubre de 1895.

24 de Febrer: Esclata la insurrecció; s' axecan á Baire, En Gillermon; á Guantánamo, En Brooks; á Manzanillo, En Massó; á Matanzas, En Lopez Coloma, y á Jagüey Grande, En Marrero. Lo bandoler Manel Garcia avansa ab sa partida y es mort á Seborucal, prop de Seiba Mo-ha. Lo general Calleja promulga en la Illa la lley d' Orde Públich, y declara en estat de siti les províncies de Matanzas y Santiago de Cuba. Se fan varies presons, entre les quines les dels capitosts Juli Sanguily y Ramon Perez Trujillo.—25 de Febrer: En lo Pas de la Madama, prop de la Chorrera, se descobreix un diposit de cinch quintars de polvra. Totseguit un altre, prop de Pinar del Rio. Foren detinguts varis comerciants armers.—26 de Febrer: Lo Diario y l' senyor Moret repeteixen que l' separatisme ha mort.—27 de Febrer: Conducta heròica del Capità de Voluntaris don Gayetá de la Maza, á Veguita. Inutilisa 118 fusells avans de entregarslos als qui ab forsa major los hi exigían. Estigué á punt d' esser fusellat pel cabecilla Esteve Tamayo. Lo Diario de la Marina demana que sien los rebellats exterminats.

1.º de Mars: Son detinguts á la Habana Alfret Reyes y Panxo Carrillo. A Ibarra fóu fetा presonera la partida d' En Lopez Coloma, ab la novia d' aquest Amparo Orbe, quedant aquells presoners.—2 de Mars: Se presenta En Joan Gualbert Gomez y després de quedar lliure fóu detingut per complicitat en un contrabando d' armes. Se presenta l' Doctor Marrero, capdill de la partida axecada á Jagüey Grande. Lo Senat aproba les reformes Abarzuza.—3 de Mars: Morí l' Marqués de Duquesne.—4 de Mars: Combat á Rodas. Los voluntaris lluytan ab valentia ab la partida d' Alfret Arango, axecada lo die avans. Lo general Calleja declara en estat de siti la província de Santa Clara.—6 y 7 de Mars: Acció de Los Negros, prop de Baire, per lo general Garrich y 'ls coronels Santocildes y Araoz, entrant després aquests á Baire. Arriba á Santiago de Cuba lo creuer Conde de Venadito ab tropes de Puerto Rico y de la Península. Se presenta lo cabecilla Esteve Tamayo.—10 de Mars: Vistes entre don Hermíni Leyva y 'l cabecilla Bartomé Massó per induhirlo á presentarse. No 'n tragé res.—11 de Mars: S' axeca una partida á Aguada de Pasajeros, prop de Centofochs.—12 de Mars: Acció de Jucaibana (Bayamo).—13 de Mars: La partida d' En Amador Guerra entra á Campulmela, prop de Manzanillo.—14 de Mars: Se descobreix un diposit d' armes en lo carrer dels Àngels (Habana).—16 de Mars: Mor don Ramon de Armas Saenz.—17 de Mars: Cau lo ministeri Sagasta. La crisis dura cinch dies.—20 de Mars: Acció de Petróro Solís pel general Garrich (Bayamo). Acció de las Muchachas, prop de Manzanillo.—22 de Mars: Arriba á Santiago de Cuba lo vapor «Sante Domingo» ab 873 soldats. Acció de San Ramon (Manzanillo), en la qual morí lo tinent Montoya. Forma ministeri lo senyor Cárovas. Lo general Azcarraga en lo Ministeri de la Guerra; lo senyor Castellanos en lo de Ultramar. Acció de Mejias, prop de Barajagua (Cuba).—23 de Mars: Lo Marqués de Pinar del Rio telegrafia á Madrid que la situació era molt grave y que era urgent l' envio de moltes tropes. Acció de Iuruguana, prop de Manzanillo, en la qual morí lo tinent Monteverde.—25 de Mars: Desembarca á la Habana lo batalló peninsular número 1, foren molt obsequiades les tropes. Morí á Guanabacoa l' insigne patriota espanyol don Anton C. Telleria.—26 de Mars: Arriba l' vapor «Lleó XIII» ab dos batallons més y 'l general Salcedo. Es nombra Governador General de l' Illa de Cuba don Arsenio Martinez Campos. Encontre del creuer «Conde de Venadito» ab lo vapor «Alianza».—27 de Mars: Tretze voluntaris manats per don Joseph Blanco, se defensan heròicament á Purnio contra una numerosa partida insurrecte manada pel cabecilla Bello.—28 de Mars: Apat en lo Cassino Espanyol en obsequi del Exèrcit.

de Mars: S' axeca prop de las Tunas la partida de pote.

1^r d' Abril: Desembarcan á Duaba, l'prop de Baracoa, Antoni Maceo, Flort Crombet y otros capdills cubans.

2 d' Abril: Lo Diario de la Marina increpa al Marqués Pinar del Rio per haver telegrafiat á Madrid la avetat de la guerra.—4 d' Abril: Lo partit Autonomista publica un manifest.—5 d' Abril: Acció de Palma Soriano. Los centinelles Gil y Cruselo, ferits, se defensan heròicament guanyant la creu del Mèrit Militar. Alarmes en les afores dels castells de la Cabanya, tarés y Santa Clara (Habana).—6 d' Abril: Morí de sis á Mucaral (Guantánamo) lo cabecilla Guillermo.

7 d' Abril: Atach del punt de la Guardia Civil de Sant Miquel del Bagá (Nuevitas). Lo sargent Martínez, sa muller y son fill petit, se defensan y matan al abecilla Panxo Varona.—10 d' Abril: Notable acció e Palmarito. La columna del tinent coronel Bosch y s Voluntaris de Yateras, manats pel senyor Rojas, aten á n' En Maceo, matan á Flor Crombet, Cebreco y altres y 'ls hi fan alguns presoners.—11 d' Abril: Atach de Socorro (Santiago de Cuba), pels cabecillas Garzon y Boune. Mort del cabecilla Matamoros.—14 d' Abril: Acció del Ciego de la Rioja. Desembarcan prop e Guantánamo Maxim Goméz, Joseph Martí y altres.

—15 d' Abril: Panxo Carrillo es tancat eu lo Morro.—

6 d' Abril: Desembarca á Guantánamo y després á Santiago de Cuba, lo general don Arseni Martínez Campos, prenen possessió del càrrec de general en Jefe y Governador General de la Illa. Foren detinguts Puerto Príncipe y posats en llibertat per En Martínez Campos lo Marqués de Santa Llucia y altres.—

8 d' Abril: Atach de Dos Caminos (Santiago de Cuba), heròica defensa de 22 soldats manats pel sargent A. Gila Garzon.—20 d' Abril: Acció de Jiguaní per la columna del coronel Patrici Giralt contra la partida de Rabí. Lo general Calleja s' embarca per la Península. S' axeca á Holguín lo cabecilla Lluys Fèria. Apaixona una partida prop de Sancti Spíritus.—24 d' Abril: Acció de Ramon de las Yaguas. Lo tinent Gallego se rendí entregant un fort. Morí en aquesta acció lo capità Miranda.—25 d' Abril: A les deu de la nit entra á la Habana lo general Martínez Campos, per primera vegada en aquesta campanya. Acció de Arroyo Hondo, Guantánamo, dels coronels Copello y Bosch contra Antoni Maceo.—26 d' Abril: Surten partides á Santa Cruz del Sud, Ceja de Lázaro y Hato Viejo, província de Puerto Príncipe.—30 d' Abril: Nova partida á Vega Alta (Camajuaní), manada pel metje Zayas.

(Seguirá)

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—Sessió del 24 Mars.—(2.ª convocatoria)—Presidis pel Sr. Arcalde cinc concejals, prengueren los acorts següents, després de aprobar la acta de la anterior y comptes per pessetas 1627'54:

Pagar ab càrrec al vinent pressuposit lo dot reclamat per don Domingo Mas, com á fil de voluntari mort en la última guerra civil.

Concedir permis d' obres al Rmt. D. Lluys Riera y á D. Clara Guitart.

Aprobar lo plech de condicions pera l' adquisició de 15000 carreus, senyalant lo dia 28 pel concurs que presidirà lo Sr. Plà.

Deixar sobre la taula lo pressuposit ordinari pel vinent exercici que importa un total de 472. 734'40 pessetas.

Ordenar la confecció de pantalons pels individus de la guardia municipal.

Nombrar una comissió composta dels senyors Carreras, Ordeig, Pla y Boixa, pera que estudien la manera de evitar la sustracció de llenya.

Cedir al celebrat violinista, D. Pau Sarasate, lo Teatre principal pera donarhi un concert, ab la condició de cedir part dels ingressos á benefici dels ferits de Cuba y Filipinas.

La jove esposa de nostre bon amich y consoci, lo fabricant D. Agustí Barañá, dona á llum la setmana pasada un valent nen. Rebia nostres amichs la més coral enhorabona.

—Fa mols días no rebém nostre colega *El Eco de Navarra* de Pamplona; no sabém á que es deguda aquesta falta.

—Hem rebut y agrahim lo bonich tractat titulat *Umiaren Leengo Aizkadia* (Lo primer amich del nen), que compren l' alfabet, lo silabari y breus exercicis de fonètica per' aprendre de llegir en euskar biscai. Consta de 80 planes, y se ven á 10 céntims lo exemplar, 1 pesseta la dotzena y 7 pessetas lo centenar, en las oficinas del Renaixement de la Historia y la llengua de Biskaya. Carrer Nou-2-2. Bilbao.

—També hem rebut cada dia la més interessant *Revista Médico-Rural*, números 10-13, que publican los llicenciatos Alaben y Balvey, de Blaues, que compren, ademés del suplement fora de portada é index del tomo 1.er, las següents seccions: of-

talmològica, oto-vídeo-laringològia, revista quinich-farmacèutica, critica bibliogràfica, notes científicas, miscelànea, secció oficial, estat sanitari local, vacants y correspondència.

—Desde dijous últim publica nostre estimat company *La Somatent* de Reus un suplement que's reparteix á tots los suscriptors de *La Renaixensa* y que continuará mentres duri la ensessió governativa contra aquest estimat colègi.

—Diumenge passat va inaugurar-se á Sant Andreu lo Centre Catalanista que acaba allí de fundarse. Trasladén la notícia als periòdics madrilens y desitjén al nou Centre una llarga y pròspera vida.

—Ha mort á Barcelona l' il·lustre escriptor y periodista D. Joseph Soler y Miquel, redactor de *La Vanguardia*, un dels catalanistes de la colla de L' Avens, que donà el dia 5 d'aquest mes una important conferència en L' Ateneu Barcelonés sobre el tema: «Mistral y 'l seu últim poema». Reposi en pau lo Sr. Soler y Miquel.

—Han comensat los treballs preparataris pera la construcció de la nova estació del Ferrocarril de San Feliu de Guixols á aquesta cintat. La estació definitiva que va á construirse, se emplassarà en lo mateix punt ahont hi ha la provisional.

—Segons notícies, dimars passat va firmarse entre la empresa del ferrocarril de Olot y alguns propietaris de qui fins avuy se havia dit que se oposavan á la construcció, un conveni concedint á la primera lo dret de travessar les regueras de pla, de manera que les obras pera fer arribar la linea á Gerona comensaran dins de pochs dies.

—Han ingressat en lo Sanatori de la Creu Roja los següents soldats procedents de Cuba: Esteve Herrero, de Figueras; Martí Vall-llobera, de la Bisbal; Albert Puig, de San Joan de las Abadesses; Narcís Canadell y Narcís Encesa, de Gerona; Joseph Xuclà, sona de Olot.

Han arribat també: Domingo Tarrax y Alemany, de Banyoles; Esteve Puig y Ayguaviva, de Cistella; Miquel Pujol y Marca de Gallinés, y Salvador Artigas y Plana, de Hostalrich.

—Diumenge últim en la junta general celebrada per la confraria de la Puríssima Sanch, foren elegits los vuyt portants de la nova Creu de Inproperis que figurarà en la professió del Dijous Sant. Dits senyors son: D. Ferran Casadevall, D. Joseph Maria Casadevall, D. Pere Aliu, D. Joseph Bassols, D. Joaquim Llinás, don Carles Crehuet, D. Joseph M. Cullell y D. Antón Bonet, que tenen també lo caràcter de suplents dels que ho son del Cristo de la Confraria.

—En la sessió celebrada per l' Associació Literaria, foren reelegits President y vice-secretari de la Junta Directiva los senyors don Lluís Jané y D. Joseph Ribera, y, pera formar lo Jurat calificador, D. Emili Grahit y Papell-17 vots contra 4 que va tenir D. Francisco Vinyas y Serra, President; vocals, Reverent D. Francisco Perramón, D. Frederich Garcia Llorca y D. Joaquim Rodriguez Zea y secretari D. Joseph Morató y Grau; suplents, D. Joan Vinyas y Comas y D. Bonaventura Roqueta.

—Intima satisfacció 'ns ha donat aquests dies la unanimitat de sentiments de tota la premsa catalanista ab motiu de la suppressió d' alguns periòdics que sustentaven ab constància y valentia les nostres doctrines, axis com també les simpaties que 'ns han demostrat quasi bé tots los periòdics de Catalunya. La suppressió de nostres estimats companys continua, y *La Renaixensa* ha tingut de soplujarse á Reus, quin diari *Lo Somatent* reparteix un Suplement als subscriptors d'aquella, y *Lo Regionalista* travailla també porque la campanya que feyan sos redactors no s' hagi d' interrompre. Les ires que s' han desencadenat sobre nosaltres han contribuït, primerament, á estrenyer la germanor que á tots los catalanistes uneix y, segonament, á fer coneixer més y més los nostres principis y á aumentar per' ells la adhesió y la simpatia de totes les classes socials y molt principalment de la gent de sa casa que veu ab fàstich lo artificiós y fals dels que avuy s' anomenan partits polítichs. Ab mides com les preses, lo catalanisme ferà més camí ab una setmana del que avans hauria fet en mesos y anys.

—Gracies á Deu que aquesta setmana podém donar á nostres llegidors alguna noticia favorable de la guerra, de verdadera importància. Les tropes d' Espanya han pres á Imus y han posat foc á Cavite Viejo, principals nusos de resistència dels insurrectes filipins. La esquadra ab forces de desembarch, s' ha apoderat de Bacoor. Pot tornar, donchs, lo general Polavieja ab la satisfacció d' haver realisat bé y en poch temp; sos plans y ab la auressa de la victoria. Tant de bò lo general Primo de Rivera, que marxa á substituirlo, obri ab tant d' acert y tanta sort com ell en les seves operacions militars. De Cuba, res de nou; fora de que 'l general Weyler ha tornat á sortir á campanya.

—En lo Concert que tindrà lloc avuy en lo «Centre Català», s' executarà lo següent programa:

1. ^r El Tambor de Granaderos.	Chapi.
2. ⁿ Marta (Sinfonia).	Flotow.
3. ^r La Arlesienne S. e Suite.	Bizet.
4. ^r La Danse d' Anitra..	Grieg.
5. ^r Tanhauser (Fantasies).	Wagner.
6. ^e Estudiantina (Valses).	Lacomes.

—Sembla que està projectat pera realisar-se dintre poch temps, lo casament de un jove y rich propietari d' aquesta comarca, veïn d' aquesta Ciutat, ab una distingida senyoreta filla de un al-

tre no menys ri h y conegut propietari, cunperentat ab molts familiars de Gerona.

—FIRAS Y FESTAS.—*Firas.*—Dia 4 d' Abril, Bascara y Ripoll.

—J. LLINÁS Y C. a.—*BANQUERS.*—*Ciutadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran compte, corrents ab interès.

—CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.—*Ciutadans* 16, y *Llebre*, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dijous y dissaptes de 9 á 1 y 'ts diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los mateixos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.

VARIETATS

LO PROCÉS DE JESUCRIST

(Continuació)

Libertat individual.—*Resistencia á ma armada.*—Després d' haver celebrat lo sopar s' endugué Jesus á sos deixebles al mont Olivet y mentres pregava ab gran fervor s' adormiren aquests. Diguéli á Pere «Es possible que no haguen pogut veillar ab mi tant sols una hora?» Y després los hi digué: «Vaja, axequeuvs, anemsem; ja arriva 'l qui m'ha d' entregar.» (Mat. XXVI, 46.) Judas venia acompañat no d' una milícia legal sino d' una especie de «ronda» composta dels criats del Pontífice, y si b' es cert que hi havia també alguns soldats romans, debian contarse mes bé com á curiosos que com á forsa legal requirida per la autoritat, ja que 'l comandant Pilat no'n savia encara res en aquell moment.

Lo pendre á Jesus en aquella hora tenia donchs, tot lo caràcter d' una agressió tant violenta, d' un atropellament tant escandalós, que sos deixebles se proposaven oposar la forsa á la forsa. Malcs, lo mes atrevit dels criats de Caifás, al volerse tirar dessobre de Jesus, fou ferit á la orella per en Pere y la resistència haguera pogut continuarse per mes temps, si 'l Mestre no s' hi hagues oposat tot seguit. Prova de que en Pere al ferir á Malcs, no havia fet resistència á una orde legal, á una sentència lligítima que haguera convertit la resistència en un acte de rebel·lió á ma armada contra un manament de la justicia, es que ni fou pres al acte ni posteriorment á casa del gran sacerdot, á hont seguí á Jesus y hont fou reconegut per la criada de Cayfás y per un parent de Malcs.

Jesus no mes fou pres y encara que no oposá resistència personalment, ans bé impedí que 's fes la que volian fer sos deixebles, fou no obstant lligat com un mal factor *et ligare-runt eum*; rigor criminal, ja que no calia per a assegurarse d' un sol home escoltat per una numerosa multitud, armada de coltell y garrots. *Quasi ad latronem existis cum gladio et fustibus.* (S. Lluch).

Altras ilegalitats en la arrestació.—*Segrest de persones.*—Se n'endugueren á Jesus y en contes de durlo tot de seguit al magistrat competent, lo portaren á casa d' Anás, que no tenia altra circumstancia que la de ser sogre del gran sacerdot. De casa d' Anás lo dugueren á la del Pontífice y, sempre agarrotat, lo deixaren en lo pati, hont hi feya molt de fret, y s' encengué foc; era de nit y á la claror d' aquell foc reconegueren á Pere los de la casa. Aquí tenim una nua infracció, pus la llei judaica prohibia «procedir de nit».

En aquest estat de detenció, en una casa privada, en mitj d' un pati y entregat als criats del Pontífice, ¿com tracaren á Jesus? Diu S. Lluch (XXII): Mentre tant los qui tenien á Jesus lligat s' en burlaven, li davau colps y haventli tapat los ulls, s'hi feyan á bofetadas dihentli: «Endevina qui t' ha tocat; y repetian molts altres dícteris, blasfemant en contra d' ell.»

Interrogatori capciós.—*Violència contra de Jesús.*—Ja havia cantat lo gall. Encara, empero, no havia puntejat lo dia. «Los ancians del poble y 'ls principes dels sacerdots y escribas s' aplegaren y fentlo compareixen a son concili i interrogaren, etc., etc. (Lluch ibid.)

Vejas desseguit com si l' odi y la violència no haguessen guiat als perseguidors de Jesús, no tant solsament haurien hagut de diferir estas diligències, porque era de nit, sino que les haurien hagut de suspendre, per ser ademés la «festa de la Pascua», la mes solemne de totes y segons la llei no podia tenir lloc procediment en dia feriat, pus sino eran nulos. Vejam ara qui es que interroga á Jesús. Es lo mateix Cayfás, qui si pretén ser jutge es evidentment jutje recusable, porque en una reunió anterior se constituirí en «acusador» de Jesús y sens haverlo vist ni sentit lo proclamá «reco de mort.» La opinió de Cayfás essent aquesta no deu sorprendreus mes tart sa parcialitat.

Així es que en contes d' interrogar á Jesus sobre «accates positius» y circumstànciacs y sobre «fets personals», l' interroga sobre «fets generals», y sobre sos deixebles («á qui haguera estat mes natural citar com a testimonis») y sobre sa doctrina. *Pontifex ergo interrogavit Jesum discipulis suis et doctrina ejus* (Joan, XVIII), Jesus respondéu ad dignitat: «Jo he predicat públicament y devant de tothom: sempre he ensenyat en la sinagoga y en lo temple, hont concorren tots los jueus y res he dit en secret. ¿Així 'm preguntas á mi? Preguntaho als qui han sentit lo que jo he dit.» A esta resposta, un dels ministres assistents donà una bofetada á Jesus dihentli: «Així contestas al Pontífice?» (Ibid. v. 20, 21, 32)

—Basta dir que aquesta violència constitueix una falta personal de part del qui ferí al acusat? Nosaltres contesta-

rem à això que 'l fet passà á presencia y á la vista de tot lo consell; y com que 'l Pontífice que 'l presidia ni amonestá ni reprengué al autor d' aquella violència, sobre tot quan aquesta, tenia per pretest lo venjar sa dignitat ultratjada, concluhim que Cayfás se feu complice d' aquell excés ?Y en que podia ofendre 'l la contestació de Jesus? «Si jo he parlat mal, diga m'lo que de mal he dit; si he parlat bé ¿perque 'm fereixes?» (Joan, Ibid.)

No hi havia com desexcixir d' aquest dilema. Als acusadors de Jesus, á Cayfás lo primer, los hi tocava provar la acusació. Un acusat no te obligació d' acriminarse á si mateix. Era precis convence 'l ab probas; ell mateix las demana: vejam ara quins foren los testimonis presentats en contra d' ell.

Testimonis-Nou interrogatori-Jutje coléric.—«Mentre tan, diu S. March, (XIV v. 55 al 59) los prínceps dels sacerdots, ab tot lo concili, corrian cercant algun testimoni contra de Jesus, per á condemnarlo á mort y no 'n trovavan. Perque si be molts declaran en fals contra d' ell, los tals testimonis no estavan d' acord, ni eran prous per á condemnarlo á mort.»

Comparegueren per si alguns que alegavan aquest fals testimoni: «Nosaltres li havem sentit á dir: Jo destruiré aquest temple fet de ma d' home y en tres dias ne fabricaré un altre sens obra de cap ma.» Pero ni en això estavan acordes. «A las horas lo gran sacerdot (no olvidem que era també l' acusador) aixecantse en mitj de la Assamblea se dirigí á Jesus y li diugué. «No contestas á lo que aquests declaran en contra teu? Pero Jesus callá.» (March, XIV.) En efecte, com que no 's tractava del temple material y visible dels juheus, sino d' un temple ideal que no havia d' esser obra d' homens y que únicament existia en lo pensament de Jesus, la explicació del càrrec estava en la mateixa declaració. Lo sumo sacerdot continuà dihentli: «Jo 't conjuro, jes á dir jura devant meu! grave infracció d' aquella regla de moral y de jurisprudència que prohibeix de colocar al acusat entre 'l peril del perjurí y el temor d' acriminarse á si mateix y empitjorar sa posició! (1) A pesar de tot, Cayfás insisteix y Jesus respon: «Tu dixisti. Ego sum» (March): A tal resposta lo Pontífice esquinxà sus vestiduras dihent: «Ha blasphemat: ¿perque ja testimonis? Vosaltres mateixos haveu sentit la blasfemia; ¿que vos sembla? Y ells respondueren dihent: *Reus est moris*. Reo es de mort. (Mat. XXVI.)

Y ara preguntarem: ¿hi ha res en lo referit que demostre aqueix respecte del jutje hebreu per al acusat, quan havem vist que Cayfás permet que 'l fereixen impunement á sa presencia? Y qui es aqueix Cayfás, ensembs que jutje, acu-

(1) Y tant com això nos permetrem dir ampliant lo párrafo, capiosa exigència, indigna del magistrat que deu inquirir la veritat ab serena i imparcial indagació dels fets y no posant al acusat en situació de condemnar-se diga lo que diga. Perque si á tal conjura Jesus calla, otorga; si contesta afirmativament, sacrellegi! tenim al reo confes y convicte; si nega jes un impostor! que agita á las masses fingint una missió que ell mateix confessa acabat no tenir!

(N.T.)

sador? Un home apassionat, violent, original exactíssim del odiós retrato que 'ns ha deixat l' historiador Josephus. Un jutje que s' irrita, que s' enfurisma fins al punt d' esquerar sus vestiduras, que imposa al acusat un jurament terrible y que acrimina sus respuestas. Un jutje que no vol testimonis, encara que la llei los exigea; que no vol instruir una sumaria, perque la considera inútil y que tracta de suplirla ab interrogatoris capciosos y de mala fé; un jutje que en contra de lo que la llei dels hebreus prescribia vol que Jesus sia condemnat per sa sola declaració, tal com lo mateix Cayfás se la ha interpretada, y que en mitj del violent accés de cólera ell acusador, ell sumo sacerdot, que parla en nom del Deu viu, opina lo primer per la mort y arrastra ab lo seu tots los demès vots.

Altras violències.—Inmediatament després d' aquesta sentencia sacerdotal dictada en contra de Jesus, tornan á censar ab mes forsa las violències, é insults, de manera que semblava que 'l furor del jutjes s' hagués contagiat en l' auditori: «Alashoras, diu S. Mateu, (XXVI) comensaren á escupirli á la cara y á maltractar-lo á cops de puny, y altres, tapantli 'ls ulls, s' hi feyan á bofetadas, dient: «Crist, profétans; endevinaho ¿qui t' ha tocat?»

Aquests grossers insults, aquestas violències inhumana, per bé que als sirvents del Pontífice y á son sequit vulgan atribuirse, no disculparian als qui atribuïntse la autoritat de jutjes de Jesus, havian de protegirlo ab tota la eficacia de la llei; y fins axis fora culpable Cayfás, com á cap de la casa en que passavan tals escàndols, si ja no 'n fos com á sumo sacerdot y president del consell, per haver tolerat uns excessos que tan bé s' avenián ab la cólera y l' odi que havia mostrat en lo tribunal.

Aquest encarnissament, que fora indisculpable recayent sobre un home definitivament condemnat á mort y enterrat al butxí, era tant mes criminal tractantse de Jesus contra qui, legalment y jurídica parlant, no havia recayut encara una verdadera sentencia, ab arreglo al dret públic que regia en aquell pays, com mes endavant veurém.

(Continuará)

(Tret, de *La Renaixensa*, any 1873.)

SECCIO RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Diumenge, 28.—S. Sixt.
Dilluns, 29.—S. Eustasi y Bertoldo.
Dimarts, 30.—S. Joan Clímac.
Dimecres, 31.—Sta. Balbina y s. Amadeu duch.
Dijous, 1 de Abril.—Sta. Teodora y s. Venanci.
Divendres, 2.—S. Francisco de Paula fr.
Disapte, 3.—S. Benet de Palermo.

QUARANTA HORES.

Avuy se troben en la Iglesia del Hospici.

SECCIO COMERCIAL.

Mercat de Gerona del dia 27 de Mars

Species.	Mesures.	Peseta
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	18%
Mestall.	"	16%
Ordi.	"	9%
Segol.	"	00%
Civada.	"	9%
Besses.	"	11%
Mill.	"	13%
Panis.	"	9%
Blat de moro.	"	12%
Llobins.	"	9%
Fabes.	"	14%
Fassols.	"	13%
Monjetes.	"	20%
Ous.	Dotzena.	21%
		07%

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 20 DE MARS DE 1897

EFFECTES PÚBLICHS

Exterior.—(fi de mes)..	00%
Id. (fi de proxim).	75%
Interior.—(fi de mes)..	00%
Id. (fi de proxim).	65%
Amortisable.	00%
Billets hipotecaris.—Isla de Cuba.—Emissió 1886	93%
	1890.
	—ACCIONS—
Banch Hispano Colonial..	00%
F. C. de Tarragona á Barcelona y Fransa.	17%
» » de Medina, Zamora, Orense á Vigo..	10%
» » del Nort d' Espanya.	2%
	—OBLIGACIONS—
F. C. Almansa, Valencia y Tarragona	00%
» T. B. á F.—6 per 100..	5%
» » »	5%
» » »	5%
» » » no hipotecadas.	5%
» Medina, Zamora, Orense á Vigo.—3 per 100..	5%
	—CUPONS—
Cubas.	benefici 5%
Per 100 Exterior.	25%
Interior y amortisable 1.º de Jener 1896.	dany 0%
	—GIROS—
Franchs.—8 días vista.	25%
Lliures esterlinas.—90 días vista.	25%

Telegrama de la casa bancaria, J. y Lluis C. — Gerona.

SECCIO D' ANUNCIS

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

COMPANYIA GENERAL DE SEGURS SOBRE LA VIDA

CORT-REAL, 19.—PRINCIPAL

GERONA

CAPITAL DE GARANTIA

10.000.000 DE PESSETES

Capitals asegurats fins al 31 de Desembre de 1896. pessetes 406.704,728'75

Siniestres pagats fins al 31 de Desembre de 1896. pessetes 5.032,985'23

Pagat als asegurats per altres conceptes fins al 31 de Desembre 1896. pessetes 2.356.413'49

Total pagat als asegurats. pessetes 7.389.398'72

Delegat General,

Joseph Coderch y Bacò.

PIANOS Y HARMONIUMS

—DE—

DIEGO SALAS

SE VENEN Á PLASSOS Y AL CONTAT

SE LLOGAN, RECOMPOSAN Y AFINAN

Magatzems: Bell-lloc, n.º 1.—botiga

MÁXIM FERNÁNDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Ayqua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te riva en lo mon, perque á més de sos efectes marevollosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent específich, se ven en dita perruqueria.

5, CARRER DE L' ARGENTERIA 5.—ENTRESOL.

GERONA

Grans rebaxes al engrós.

Escolta lector; si ets vell
y 'l cap blanch te desfigura,
t' he de dar un bon concell:
si 't vols tenyir be 'l cabell
fesho ab aquesta tintura.

TINTURA ABISSINIA INSTANTANEA

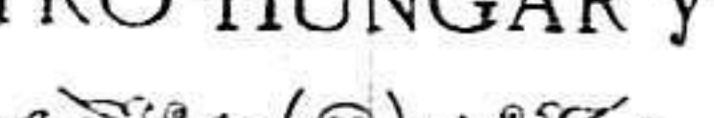
Fill de Francisco Vilardell y Comp.^a

SALT

Molí Fariner

Sistema AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan
las moltas á preus sumament mòdichs.

Imprint tipogràfic de Manel Llach.

Ferreria Vella, 5.—Gerona

LA PREVISIÓN ESPANYOLA

Companyia de segurs contra incendis á prima fixa

Capital: 2.000.000 de Pessetas

DOMICILI SOCIAL: ORFILA, 9. SEVILLA

Sub-direcció Regional: Plaça de Bell-lloc, 4, 1.er Gerona

Sub-direcció Regional: D. ANGEL TREMOLES Y PELL

Sinestres pagats: Rs. 3.524.286'92